

Colin Rose & Gordon Dryden

ZABAWY 2

fundaMentalne

Gry i zabawy słowne

Od 2 do 6 roku

Coś w ten deseń 1

Spis treści

WITAMY w „Zabawach fundaMentalnych”!	4
„Coś w ten deseń”	6
Rozwój mowy dziecka	8
Rady na dobry początek	9
„Wielkie prasowanie”	11
Scenariusze zabaw	15 ÷ 35
Jak się bawić, aby dziecko się rozwijało?	36
Czego dziecko może się nauczyć podczas wspólnych zabaw?	38
Program „Zabawy FundaMentalne” to... ..	39

WITAMY w „Zabawach fundaMentalnych”!

Drogi Rodzicu!

Oddajemy w Twoje ręce serię książeczek o tym, jak bawić się z dzieckiem, by efektywnie i szybko nauczyło się wielu nowych umiejętności. Umiejętności te są konieczne, by przygotować dziecko do zadań, jakie stawia przed nim szkoła. Zabawa jest nauką, także dla rodzica.

Zapraszamy Cię do cudownej odysei umysłu i uczuć, podczas której, towarzysząc swojemu dziecku w jego indywidualnym rozwoju, rozwinięsz również swoje umiejętności pedagogiczne. Nasze zabawy umacniają rodzinę pokazując, jak w efektywny i przyjemny sposób spędzać wspólnie wolny czas. To łatwe, wystarczy spróbować!

Program „Zabawy fundaMentalne” to:

1. Przewodnik pt. „Zabawa jest nauką” wraz z płytą CD.

Przewodnik pełni rolę koordynatora całego programu ze względu na zamieszczone w nim cenne informacje dla rodziców.

W przewodniku znajdziesz:

- opis założeń programu „Zabawy fundaMentalne”;
- prezentację koncepcji ośmiu inteligencji i przedstawienie jej znaczenia dla harmonijnego rozwoju dziecka;
- szereg cennych uwag o tym, w jaki sposób pracować z dzieckiem, aby osiągnąć jego sukces i zadowolenie.

Na płycie CD znajdziesz:

- wiele ciekawych opracowań graficznych i tekstowych, będących uzupełnieniem merytorycznym książeczek – są to tzw. materiały do wydruku, dzięki którym wzrasta atrakcyjność wielu zabaw;
- dodatkowe informacje oraz uzupełniające opisy zabaw;
- pliki muzyczne.

Potrzebne pliki znajdziesz szybko w odpowiednich *bankach*.

2. Książeczki z zabawami.

Serce programu stanowią karty z zabawami oznaczone symbolem muszli . Są one źródłem inspiracji do twórczego i aktywnego spędzania czasu z dzieckiem. Książeczki mogą być wykorzystywane samodzielnie, ale wiele cennych wskazówek i ćwiczeń znajdziesz na załączonej do przewodnika pt. „Zabawa jest nauką” płycie CD – ROM (w opisie zabaw znajdziesz odsyłacze do specjalnych tematycznych *banków*). O tym, czego w nich szukać, poinformują Cię pomocne ikony:

– oznaczenie tym symbolem karty z zabawami lub historyjki to sygnał, że możesz skorzystać z zawartych na płycie CD:

1. dodatkowych informacji –

2. materiałów do wydruku (mogą to być litery i cyfry, słowa, rysunki, szlaczki itp.) –

3. dodatkowych zabaw (np. pomysłów, w jaki sposób dostosować konkretną zabawę do potrzeb dziecka niepełnosprawnego itp.) –

Bawmy się! Jakie zabawy – taki człowiek!

„Coś w ten deseń”

Jest to książeczka rozwijająca wszechstronnie zdolności językowe dziecka. Zabawy zostały dobrane tak, aby dziecko rozwijało słownictwo, uczyło się myśleć logicznie i rozumieć sens wypowiedzi innych osób.

Umiejętność prezentacji swojej wiedzy jest kluczowa dla osiągnięcia przez dziecko sukcesu w szkole. Wypowiadając swoje myśli, dziecko używa słów najczęściej przez siebie używanych – jest to tzw. słownik czynny. Słuchając – korzysta ze słownika biernego. Komunikacja językowa musi zatem zachodzić w obydwu kierunkach: dziecko powinno umieć mówić zrozumiale i jednocześnie rozumieć wypowiedzi innych.

Język jest swoistym kodem porozumiewania się. „Aby język giętki powiedział wszystko, co pomyśli głowa”, stwierdził J. Słowacki – i miał rację. Umiejętność mówienia jest sztuką, której uczymy się od momentu narodzin i przez całe życie musimy dbać o to, by doskonalić ją w taki sposób, aby ułatwiała kontakt z drugim człowiekiem.

Najczęściej rozmawiamy ze sobą na dwa sposoby: albo pośpiesznie wymieniając skrótowe uwagi, albo starając się jak najpełniej opisać zdarzenia lub przedmioty.

Język pośpiechu jest ograniczony (zamknięty) i lakoniczny. Posługuje się prostymi zwrotami, nie mającymi wartości opisowej: „Podaj mi to, co leży obok tego tam...”, „Weź to i połóż w tym miejscu” itp. Takiego języka używamy np. w chwilach silnego wzburzenia emocjonalnego, zmęczenia, pośpiechu, roztargnienia. Język szybki i skrótowy jest czasami przydatny, ale nie powinien być jedynym sposobem komunikowania się.

Język „objaśniania świata” jest rozwinięty (otwarty), cechuje go różnorodność form wyrazu i bogate słownictwo, pełne porównań i określeń. Oznacza to, że za pomocą języka w taki sposób opisujemy rzeczywistość, iż nie musimy widzieć sytuacji lub przedmiotu, aby mieć wyobrażenie, o czym mówi rozmówca. Bawiąc się z dzieckiem warto jak najczęściej używać języka rozwiniętego, ponieważ naukowcy zauważyli zależność pomiędzy umiejętnościami językowymi dziecka a jego karierą szkolną. Dziecko, które posiada ubogi zasób słów i nie potrafi w prawidłowy sposób budować zdań, może mieć również trudności w rozumieniu poleceń, tekstów i zadań

z treścią. Natomiast dziecko posługujące się językiem w swobodny sposób ma ułatwiony start w szkole, ponieważ język nie stanowi dla niego bariery rozwoju.

Mówić w taki sposób, aby inni chętnie słuchali i zapamiętywali to, co mówimy – tego warto uczyć dziecko od samego początku. Ale jak to zrobić?

Po pierwsze, ważne jest uczenie wyrażania swoich myśli w sposób jasny i zrozumiały.

Warto systematycznie poszerzać zasób słów dziecka oraz uczyć, w jaki sposób budować zdania i frazy, a także dbać o używanie prawidłowych form gramatycznych.

Po drugie, trzeba ćwiczyć używanie różnych form wypowiedzi – dialogu, języka opisowego, gawędy, sposobów prezentacji swoich dokonań, a także uczyć dziecko dostosowywania sposobu wypowiedzi do sytuacji społecznej, w jakiej się znajduje.

Po trzecie, uczmy języka obrazowego i pełnego kontrastów, co podoba się słuchaczom i sprawia, że chętniej i częściej zapamiętują przekazywane treści.

W obrazowy sposób mówimy wtedy, gdy potrafimy opisać za pomocą języka dokładnie to, co odbieramy za pomocą wszystkich pięciu zmysłów: wzroku, słuchu, dotyku, węchu i smaku. „Język zmysłów” odwołuje się do naszych uczuć, nastrojów i intuicji.

Natomiast w sposób kontrastowy mówimy wówczas, gdy potrafimy wydobyc na plan pierwszy logikę wypowiedzi, jej strukturę i cel. Robimy to poprzez: klasyfikowanie, szeregowanie informacji wg ich cech, lepsze ekspozowanie tego, co najważniejsze, podawanie szczegółów jako rozszerzenia tematu, nie zaczynanie wypowiedzi od pobocznych wątków itp. „Język kontrastów” to język logiki, odwołujący się do umysłu racjonalnego. Połączenie obu sposobów mówienia to najbardziej skuteczny sposób na przykucie uwagi słuchacza do tego, co mamy mu do powiedzenia.

Proponowane w tej książeczce zabawy sprawiają, że dziecko systematycznie poszerza zakres swoich kompetencji językowych i społecznych, a także umacnia poczucie własnej wartości, pogłębia zainteresowanie i ciekawość wobec otaczającego świata.

Portrety malowane słowami

Co należy zrobić

Przygotujcie fotografie różnych osób, które dziecko zna (dorosłych, dzieci, rodziny, przyjaciół) oraz zdjęcia postaci z czasopism. Stwórzcie bank określeń, zbierając słowa opisujące:

wygląd człowieka:

wysoki – niski

szczupły – otyły

ładny – brzydki

wesoły – poważny

blondyn – brunet

włosy:

długie – krótkie

jasne – ciemne

kręcone – proste

uczesane – roztrzepane

nos:

prosty – garbaty

duży – mały

okrągły – spiczasty

Opisujcie osoby na zdjęciach i odgadujcie, o kogo chodzi (dziecko opisuje słowami jakąś postać, a Ty odpowiadasz kto to). Zamieniajcie się rolami.

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się

Używanie form opisowych już w dzieciństwie zaowocuje w przyszłości łatwością wyrażania siebie i otaczającej rzeczywistości. Będzie to bardzo przydatne przy pisaniu wypracowań szkolnych!

Inteligencja:
językowa,
interpersonalna,
matematyczna – logiczna

Wskazówka

Możesz określić ilość słów, którymi należy opisać daną osobę (2,3,4). Im mniej określeń, tym zadanie jest trudniejsze – wymaga większej selekcji i skupienia się na cechach najistotniejszych.

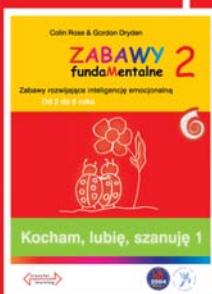
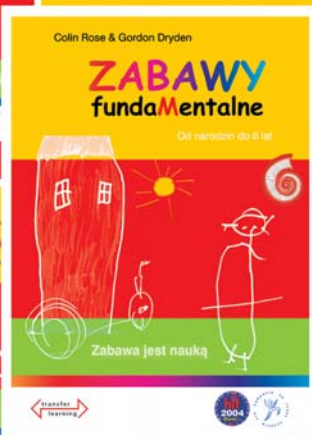
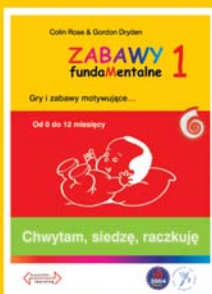
I jeszcze jedno!

Warto używać porównań, np. „oczy błękitne jak niebo”, „opalona jak Mularka”, „włosy czarne jak noc”.

ćwiczone umiejętności	sposoby zabaw i ćwiczeń znajdziesz:
ćwiczenia oddechowe	zabawa nr 8
ćwiczenia pamięciowe	zabawy nr 17 - 19
dialog	historyjka, zabawy nr 11 - 14 i 21
gimnastyka policzków, warg i języka	zabawa nr 7
„język kontrastów”	historyjka, zabawy nr 1, 2, 7 i 20
„język zmysłów”	historyjka, zabawy nr 1 i 7
klasyfikowanie, kojarzenie, logiczne grupowania	historyjka, zabawy nr 1, 2, 11, 12, 15 - 21
koncentracja uwagi	historyjka, zabawy nr 2 - 4, 13, 16 - 20
koordynacja wzrokowo - ruchowa	zabawy nr 2 - 4, 9, 17 - 19
łączenie słów z przedmiotami i zdarzeniami	historyjka, zabawy nr 1 - 4, 6, 9, 10, 11, 12, 21
myślenie i rozumienie mowy	historyjka, zabawy nr 2 - 6, 9, 13, 14, 18 - 21
mowa bierna	historyjka, zabawy nr 1 - 3 i 21
mowa czynna	historyjka, zabawy nr 4 - 6, 11 - 21
mowa opisowa	historyjka, zabawy nr 1, 2, 5, 14, 16 i 21
nazywanie przedmiotów i czynności	zabawy nr 1, 3, 19 - 21
określanie miejsca i położenia w przestrzeni	zabawy nr 3 i 6
opisywanie cech (przedmiotów, zwierząt itd.)	zabawy nr 1, 2, 4, 13, 14 i 16
orientacja w otoczeniu społecznym	zabawy nr 11, 12, 20 i 21
rozumienie poleceń	zabawy nr 2 - 7, 9, 11 - 13, 15 i 19
rozwijanie wyobraźni	zabawy nr 2 - 5, 13, 14, 16, 20 i 21
samokontrola	zabawy nr 6, 13, 19 i 20
uważne słuchanie	zabawy nr 4, 10, 16 i 19
uważna obserwacja	zabawy nr 3 - 5, 9, 11, 12, 17 - 21

W serii
ukazały się:

Książeczka „Coś w ten deseń” sprawi, że podczas przyjemnych i twórczych zabaw dziecko będzie systematycznie poszerzało zakres swoich kompetencji językowych i społecznych. Trening poprzez zabawę jest bardzo skuteczny – dziecko nauczy się, w jaki sposób wyrażać swoje myśli, uczucia i nastroje, informować o swoich zamiarach, prezentować wiedzę, słowem – w jaki sposób przedstawiać otaczającemu światu samego siebie i czerpać z tego radość. To łatwe, wystarczy spróbować!

cena 12,50 zł.

Zamów z korzyścią przez internet:
www.zabawyfundamentalne.pl

Zamów przez telefon:
058 556 13 69

80-392 Gdańsk, Arkońska 52